

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	--

Doă cărți...

Din teaurile „Fundației pentru literatură și artă Regele Carol II”, au eșit nu de mult două cărți de valoare. Una se intitulează „Monografia familiei Mocioni” datorită rectorului Academiei teologice din Arad Dr. Teodor Botiș, iar alta traducerea unei lucrări politice de seamă a regretatului Aurel C. Popoviciu intitulată „Stat și Națiune”, de traducător, Dr. Petre Pandrea.

Cine au fost Mocioneștii și ce a însemnat această familie în emanciparea: politică, bisericească, culturală și economică nu numai a Bănatului dar a tuturor Românilor de dincoace de munți, noi bănățenii știm cu toții. Venită din Macedonia lui Șaguna și a lui Gojdu, în secolul al XVIII-lea, unul din membrii familiei, Andrei, cumpărând moșia ce aparținuse odinioară contelui Csáki dela Stat s'a așezat aici în Banat în comuna Foeni.

Ortodoxi de marcă, ei au știut să-și mențină nobilitatea în toate împrejurările grele, realizând prin curajul și intervenția lor bărbătească cel mai frumos apostolat în mijlocul națiunii române asuprite.

Cine au fost frații Alexandru și Andrei Mocioni de Foeni? Cele două vlăstare ale acestei familii vrednice? Iată: ne spune istoria noastră bisericească pe care împreună cu Andrei Șaguna ei au făurit-o și cu glorie o au încununat. Ne spune istoria frământărilor noastre politice, pe care au scris-o pe pagini de aleasă vrednicie, ne spune lespeda dela căpătâiul lui Vincențiu Babeș, ne spun legendele, ne spun paserile cerului, aerul, apa și tot sufletul din acest Bănat pe care ei l-au ridicat la un nume de cinste și de glorie fără seamăn. Da, astăzi ca și ieri, ca întotdeauna, cât numai va trăi aici suflet de român, numele acestei familii va fi pomenit cu mândrie, căci în nici un chip mândria Bănatului nu a fost mai mult măgulită, ca prin vrednicia

acestei aïese familii care a trăit în mijlocul său...

Prețuim dar la nesfârșit grija și osteneala părintelui Dr. Teodor Botiș de a fi adunat toate datele ce i-a fost cu putință privitor la „Familia Mocioni” și publicarea acestora într'un volum impunător, dar... să ne ierte dacă refuzăm să împărtășim afirmația Sf. Sale că „... puțini oameni cunosc trecutul acestei familii nobile și faptele ei de altă dată”.

Pentru aceste motive nu intrăm în analiza cartii, care dealtfel este o monografie perfectă cu toate lipsurile pe cari autorul în modestia sa cunoscută, le remarcă însuși. Și cu atât mai mult îl prețuim, pe Sf. Sa cât și lucrarea, și îi suntem profund recunoscători, cu cât nu este bănățan ca noi.

Cealaltă carte, este opera cea mai de seamă a logojanului nostru, nemuritorul Aurel C. Popovici, care și astăzi după 22 de ani își doarme somnul de veci departe de noi, în Geneva.

Ziaristul care scмна sub pseudonimul Dixi, ale cărui articole miezoase au fost culese într'un volum intitulat sugestiv „Naționalism sau Democrație?” este — după părerea și a distinsului traducător prof. P. Pandrea — un scriitor politic care s'a realizat în lupta a cerbă cu timpul său, în lupta cu geografia politică pe care o dorea rectificată, în lupta cu istoria pe care o cezariza cu pana și cuvântul”.

Aurel C. Popoviciu a fost un vizionar, rolul său cărturăresc nu se poate asemăna de cât cu rolul lui Simeon Bărnuțiu. Dar în timp ce Bărnuțiu activează în cadre mai restrânse, Popoviciu activează în larg, sub orizont european. Bărnuțiu, omul bisericii blăjene e alungat de biserica lui, Aurel C. Popoviciu deși bănățan vioiu susține Biserica, fiind un doctrinar conservator „de esență organicistă, un eleat modern, teologal”. Da, ambii sunt potrivnici de moarte ai Ungurilor și partizani ai Austriei... totuși Aurel C. Popoviciu se dovedeste în toate om de factură superioară!

Lucrarea lui, tradusă astăzi sub titlul arătat mai sus, deși cuprinzând idei politice perimate descoperă o minte genială, robită totuși de dragoste pentru neamul său.

Îi suntem datori cu multă dragoste și cu aleasă recunoștință traducătorului, care ni-l redă așa cum a fost el, Dixi al nostru, gloria și mândria noastră.

Fundațiile „Regele Carol II” cari pun sub ochii noștri fructul ales al Bănătului de odinioară se dovedesc în spirit și simțire una cu noi, toți fiii gloriosului nostru pământ. Să ne trudim a fi vrednici continuatori, ca să binemeritam cu adevărat!

Explicarea „Fericirilor” de Ioan Gură de Aur.

Traduse de pr. Ioan Nicorescu.

Pe o astfel de bază poate maestrul zidi cu toată siguranța, lipsind însă aceasta, totul se surpă și dacă cineva a viețuit ridicându-se chiar până la cer, poate ușor să se prăbușească cu un sfârșit îngrozitor.

Și dacă postești și te rogi și faci milostenie și iești cast și orice alt bine faci, fără smerenie totul se destramă și nimicește. Astfel s'a întâmplat cu fariseul, care s'a ridicat până în vârf, a pierdut însă totul și a căzut, pentru că nu avea pe mama bunurilor. Precum trufia este izvorul răutății, așa smerenia este începutul tuturor virtuților. Pentru aceasta începe Hristos cu această fericire, ca să scoată din inima ascultătorilor din rădăcină lăudăroșia.

Ce însemnătate a avut aceasta asupra învățăcelilor, cari peste tot au fost umiliți? căci dânșii n'au avut nici o înclinare spre trufie, fiind ei pescari și săraci și fără nici o însemnătate și vază. Și dacă această fericire n'a privit pe învățăceli, totuși s'a referit la ceice erau de față pe cari mai târziu, de i-ar primi în ceata învățăcelilor, să nu fie pentru aceasta desprețuiți.

Dar nici învățăcelii n'au rămas fără să nu-i privească și pe dânșii, pentru că, dacă și nu atunci, ci mai târziu le-au putut fi lor de folos, când au ajuns să fie lăudați de toată lumea și înaintea lui Dumnezeu să fie atât de încredințați. Pentru că, nici avuția, nici puterea, nici macar potestatea împărătească nu s'au potrivit la mândrie, ca și toate celea de cari s'au făcut părtași.

Dealtmîntrelea văzând poporul pe Apostoli și acea mulțime de ascultători, cari încunjurau pe Învățătorul, puteau ușor să fie răpiți de mândrie sau altceva omenesc; pentru aceea

Mântuitorul se ține departe de ori și ce închipuire a trufiei. Deaceia Mântuitorul nu vorbește în forma de admoniere și poruncă, ci în chip de fericire, ca cuvintele Lui să fie libere de orice imputări, ca să deschidă tuturor calea pentru învățăturile Sale... Mântuitorul n'a numit pe acesta sau pe acela, ci pe toți, cari lucrează să poată fi fericiți, așa, că dacă ești sărac și lipsit, străin și nebăgat în seamă, nimic să nu-ți poată sta în calea fericirii, dacă tu te nizești spre această virtute.

După ce a început cu ce a fost mai de frunte, trece Mântuitorul la o altă poruncă, care se pare a fi în contrast cu părerea lumii.

II. „*Fericiți sunt ceice plâng*”.

Pe aceștia toți îi consideră lumea de nefericiți. Pentru aceasta a făcut El minuni mai înainte, ca la vestirea acestor prescripte să se încreadă întrânsul. Nici aici n'a înțeles peste tot pe ceice plâng, ci pe aceia, cari plâng pentru păcatele lor. Pentru că toate acele întristări, cari provin pentru lucruri trecătoare sunt peste tot oprite. Aceasta ne arată și apostolul Pavel în cuvintele: „Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte”. (II. Cor. VII. 10.)

El ferește așadar pe aceia, cari sunt în viața aceasta în întristare și nu direct pe aceia, ci pe ceice sunt cuprinși de adâncă întristare pentru aceea nici n'a zis: pe cei întristați, ci pe ceice plâng, pentru că și această poruncă e înțelepciunea tuturor virtuților.

Aceia, cari deplâng pe un prunc, sau soție, ori pe altul dintre casnici, care a reposat, cari se jertesc pentru viața de dincolo, nu pentru iubirea de arginți, sau iubirea de sine, ori din ambițiunea fără de margini, sau ațîțat prin acte de trufie, nici apucat de invidie și preste tot: neînjugat de nici un fel de patimă, ci curat numai aceia, cari se întristează (plâng) pentru păcatele lor, cari dovedesc o neîntrecută virtute.

Și care e plata? se spune, că aceia se vor mângăia..

Dar, spun, unde se vor mângăia? Atât aici, cât și dincolo. Și pentru că porunca era grea de executat, le-am promis aceea, ce era mai ușor pentru dânșii. Voiești dară, să ai parte de mângăiere? atunci plânge!

Și nu crede, că ce s'a zis e un lucru enigmatic, pentru că, dacă mângăie Dumnezeu, ești mângăiat. Și dacă te împresoară viforul unei mări, fără de margini, tu rămâi neatins. Dumnezeu plătește mai mult decât e vrednică fapta, ceea ce a lucrat și aici, încât pe ceice se

întristează (plâng) nu îi respătește după valoarea faptei, ci îi fericește, în urma iubirii Sale de oameni; aceasta, nu e amăsurat prețului faptei, ci e o roadă a iubirii Sale.

Pentru că, ceice plâng, sunt în urma păcatelor lor în întristare și ei trebuie să fie mulțumiți, dacă dobândesc iertare trecându-i cu vederea și fiindcă Dumnezeu e prea iubitor de oameni, nu numai, {că nu pedesește, ci iartă păcatele, îi și fericește și le dăruiește mângăere. El ne poruncește, ca nu numai pentru păcatele noastre, ci și pentru păcatele altora să ne întristăm (plângem). Așa au făcut sufletele sfinților, d. e. al lui Moisi, Pavel, că aceștia s'au întristat pentru faptele altora.

Cosmogonia biblică și teoriile științifice.

De Pr. I. Firca.

(Continuare)

Afară de aceasta există cazuri remarcabile în cari *intuiția* suprasensibilă a depășit, uneori înlăturând, alteori încoronând definitiv opera activității raționale, în Matematică, în Fizică, în Astronomie. *H. Poincaré* a mărturisit condițiile cu totul excepționale în care a găsit soluția unor probleme îndelung cercetate și nerezolvate pe calea rațiunii. Și a mai afirmat că mulți matematicieni fac apel numai la intuiție, în care văd unicul izvor al descoperirii,¹⁾ renunțând la o cunoaștere exclusiv rațională.

Cu toate că proporția unor asemenea descoperiri nu îndreptățește o explicație generală intuitivă ori ar rațională a creației științifice, totuși tendința antiraționalistă inaugurată de *Cournot*, *Poincaré* și *Boutroux* a impus oarecare moderațiune științei absolute și spiritului pozitivist, îngust și intransigent de până aci,²⁾ prin revelarea acestei pătrunderi mistice în firea lucrurilor.

Și dacă o pătrundere intuitivă ce duce mai ușor spre esența lucrurilor este admisibilă și în știință, cu atât mai mult va trebui să fie recunoscută legitimitatea unei *cunoașteri mistice* sau prin probe ale inimii în Religione. Mai ales că, după cum a arătat *Bergson* în „*L'Évolution Créatrice*“ determinismul științific bazat pe legi imuabile și guvernând în mod necesar lumea, nu poate fi aplicat în nici un caz și spiritului și vieții³⁾.

Și îndeosebi la misterele Divinității nu se poate cineva ridica numai prin ajutorul minții, oricât de importantă ar fi o cunoaștere rațională sau o demonstrație științifică a existenței lui Dumnezeu. Chiar când primim prin credință anumite taine descoperite de Cel „Carele a grăit prin prooroci“ nu pe toate le putem pricepe și explica prin rațiune, deși disciplinele teologice se străduiesc să orânduiască sistematic și să tâlmăcească pe cât e posibil pe cale logică adevărurile revelației, spre a fi astfel cât mai accesibile înțelegerii noastre.

Și în sfârșit, chiar dacă singurateci indivizi, rău echilibrați sufletește, cum îi socotea *F. Le Dantec* — el însuși ateu — pe liber cugetători⁴⁾, ar putea eventual renunța în actul cunoașterii la serviciile credinței, marea mulțime a celor normal constituiți și în deosebi popoarele nu o pot face aceasta, religia fiind pentru ele cel mai important și mai indispensabil factor de cultură⁵⁾.

Intr'adevăr, credința este forță sufletească, prin care ființa omenească e transformată și renaște în făptură nouă⁶⁾ și bun spiritual al întregului neam omenesc. Ea dă sens atâtor existențe și face posibilă suportarea suferințelor. Ea risipește îndoelile și luminează enigmele ce ne nconjoară, restabilind unitatea și armonia sufletului⁷⁾. Dăruire a lui Dumnezeu pentru ca omul să-L cunoască, ea fixează idealuri și arată calea sigură a progresului. Credința și-a imprimat pecetea în creațiile spiritului uman din cele mai glorioase epoci ale vieții lumii, iar lipsa de credință și *scepticismul* caracterizează vremurile și popoarele cari istovite de succese și bunăstare n'au mai putut produce nimic și au pierit în noaptea neantului.

Dar deși „scepticismul veghiază în noi“, ne simțim totuși stăpâniți și purtați de dorința nesăturată de a cunoaște și pentru aceasta avem neapărată nevoie de credință⁸⁾, care fecundează gândirea, multiplică forțele, stimulează creația. Numai creațiile impregnate de fiorul credinței întruntă vremea, celelalte sunt nimicite de dintele ei.

Credința e apoi a tuturor, prin ea propășesc neamurile și se înalță înspre înomenire indivizii, pe când știința e numai a unora și abia aplicațiile ei practice sunt difuzate în marea mulțime.

4) In cartea sa „L'Ateisme“, (cf. Pr.T. Chiricuță, op. cit. p. 52)

5) Cf. Mocsanyi, op. cit. p. 44.

6) Cf. Dr. Șerban Ionescu „*Morala creștină*“ Ed. II București 1930, p. 77.

7) Ibidem.

8) Cf. Camille Flammarion „*Dumnezeu în natură*“, trad. Arh. Irineu Mihălcescu și Pr. Victor Nicolescu, pp. 4—5.

1) Cf. H. Poincaré, „*Morala și Știința*“, p. 33.

2) Cf. Isidor Todoran: „*Problema cauzalității în argumentul cosmologic*“, Cluj 1935, p. 145.

3) Cf. Et. Borne în „*Apologétique*“ op. cit. p. 887.

E adevărat că prin acestea din urmă știința duce la ușurarea trudei vieții și la bunăstare materială, dar numai credința prin căldura ce o conține dă bunăstarea spiritului, care este cea mai de seamă, este „partea cea bună” cum îi zice Mântuitorul⁹⁾. Căci omului nu îi este de ajuns pentru a trăi numai „pâne” și bunăstare a trupului, ci mai ales „tot cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu¹⁰⁾).

Credința religioasă reprezintă o enormă forță spirituală a omenirii, ea a dat cele mai alese modele de virtute, de eroism, de abnegație, de fapte mari. Știința concepută ca date empirice disparate, grupate în legi, nu poate fi nimănui reazim în lupta vieții, ci duce mai degrabă înspre disperare *faustiană*, pe când credința e aceea care mântuește, alină și ușurează orice durere și neputință a sufletului¹¹⁾.

Și în fine, știința niciodată nu va fi în stare să nimicească reazimul sufletesc al credinței, oricât de mari i-ar fi descoperirile și nici să o înlocuiască în vre-un fel.

(Urmează)

Recenzie.

Din Istoria Banatului.

Prof. Tr. Simu: Origina Crașovenilor, Lugoj, 1939. *)

Prof. Constantin Rudneanu

Dl. prof. Traian Simu într'un studiu istoric și etnografic se ocupă despre Crașovenii stabiliți în Banat. În prefața studiului ni-se spune că despre Crașoveni s'a scris în general puțin până în prezent. Studii răzlețe publicate de diferiți învățați streini: bulgari, sârbi, nemți, unguri și mai nou dl. E. Petrovici, profesor la Universitatea din Cluj, a publicat un interesant studiu despre graiul Crașovenilor.

În introducere se stabilește locul elementului românesc în Pen. Balcanică, e o documentare istorică cu privire la Vlahii din Pen. Balcanică, plecând dela faptul, că cei mai mulți

9) Luca X. 42.

10) Matei IV. 4.

11) Lipsa de credință a lumii de azi, a făcut ca progresul fără precedent al științelor pozitive și cucerirea treptată a naturii de către om să nu poată împiedeca scoborîrea tot mai adânc în păcate a aceluiaș om. . . Căci „cu cât inteligența își afirmă mai mult puterile, cu atât sentimentul se stinge și viața intimă a sufletului se oștește, din cauza predominării intereselor materiale și a plăcerilor sensuale.” (Flammariion, op. cit. p. 8, în Prefață.)

*) Prețul 65 Lei.

bărbați de știință, cu puțină excepție îi consideră pe Crașoveni de Bulgari, iar Miletic „de Sârbi pur sânge”, d. Traian Simu caută ca să restabilească adevărul pe baze istorice, arătând cu ajutorul etnografiei, toponimiei și onomasticej, că Crașovenii au venit dintr'o regiune vlahă din Peninsula Balcanică, nu sunt prin urmare de origine slavă pur, așa cum s'a susținut, ci sunt un element slavo-român cu o penetrație albaneză.

Crașovenii s'au stabilit în regiunea cursului superior al Carașului, ca și coloniștii de religie catolică, aduși de către autoritățile maghiare și austriace, veniți din trei regiuni deosebite ale Peninsulei Balcanice.

Cei dintâi au venit din preajma Vidinului, unde Ludovic I reușise ca să convertească la religia ortodoxă în special pe Bogomili. Sub urmașul lui, Sigismund de Luxemburg la Crașova, Lupac, Iobalcia și Slatina fură colonizați refugiați catolici, după origine etnică, erau un amestec de Bulgari și Români. A doua colonizare s'a întâmplat la sfârșitul veacului al XV-lea, ținutul de unde au venit aceștia a fost mai ales episcopatul catolic în jurul Prizrenului, aici erau deasemi Vlahi, deci și în aceasta a doua colonizare ceice au venit în Caraș, au fost Vlaho-Slavi. Filologii slavi vorbesc despre anumite dialecte și sub-dialecte din Serbia veche, dar toate aparținând marelui dialect Kosova-Resava. La baza acestor dialecte și subdialecte a stat vechea limbă iliro-tracă.

Perioada a treia spune d. Traian Simu a urmat după pacea dela Belgrad, pe la anul 1740, imperialii fac toate înlesnirile pentru a-i pripăși în Banat, printre refugiații din Peninsula Balcanică, atunci veniră și cete de Clementini-Albanezi, catolici, cărora li s'a oferit loc de așezare atât în Carașova, cât și în celelalte sate crașovenești. Mici cete catolice au sosit până la începutul secolului al XIX-lea, din Sudul Dunării.

Graiul crașovenesc pe lângă un bogat lexic românesc mai are și cuvinte albaneze, care se găsesc și în dialectul daco-roman.

Toponimia și onomastica d. Traian Simu o arată a fi în sprijinul tezei romanice, numele patronimice articulate la dânsii în românescul **ul** ne reamintesc pe Vlahii medievali din Peninsula Balcanică, apoi sufixul **oanea**, cele terminate în **anț** și **an** (Domăneanț, Bog-san), ne indică familii românești absolute de crașoveni.

Etnografia deasemenea oferă cercetătorului un prețios ajutor pentru dezlegarea originii Crașovenilor. Tipul și portul Crașovanului seamănă

foarte mult cu al Românilor și fizionomia e izbitoare, casele făcute ca și ale Românilor, aspectele din viața socială, credința și superstiții, cuvioase manifestări ale sufletului crașovenesc, sunt pe larg descrise (pp. 114-193), urmează considerațiuni finale (concluziile) și la sfârșitul studiului, e redată toată bibliografia consultată, care cuprinde 46 autori români și streini, cari s'au ocupat de această problemă de seamă.

Intreaga carte e însoțită de hărțile explicative a faptelor relatate, niște fotografii ne pun în vileag întreaga manifestare de viață trupească și sufletească a crașovenilor.

Studiul d-lui prof. Traian Simu se deosebește de cele apărute până acum, prin amplexarea ce o dă originii crașovenilor, discuția îndelungată ce o poartă pentru că să arate, că „Crașovenii nu sunt de origine pur slavă, așa cum s'a susținut, sau se mai crede încă, ci crașovenii sunt un amestec slavo-român cu o penetrație albaneză (p. 141).

Lucrarea d-lui prof. Traian Simu e actuală, ea ne arată o problemă care dacă din anumite puncte de vedere poate fi discutată, rămâne adevărul istoric cu privire la elementul romanic al originii crașovenilor, ce trebuie luat în considerare.

Sfântul Părinte Clement Alexandrinul.

De Pr. Ioan Nicorescu.

(Continuare)

b) *Acesta s'a făcut om.* Că acesta este curățitorul, eliberatorul și curățitorul de păcate, dumnezeescul Logos, care mai ales s'a arătat Dumnezeu adevărat, deplin egal ca Domn al tuturor, pentru că e Fiul, și Logosul la Dumnezeu era. (Coh. ad gent. c. 10 T. 8 p. 228).

„Crede, o omule, în Dumnezeul cel viu, care a pățimit și pe care să-L adorăm. Credeți, voi servitori, în Acela, ce a murit; toată lumea să creadă în unicul Dumnezeu al tuturor oamenilor. Credeți și primiți în loc de plată, mântuirea“. (L. c.)

Logosul lui Dumnezeu însuși își găsește, pentru că să te rușinezi de necredința ta; adevăr, zic ție, Logosul lui Dumnezeu, care s'a făcut Dumnezeu, ca să înveți, tu, dela un om, în ce chip poate omul să ajungă la Dumnezeu“. (L. c, e. I.)

c) *Scopul intrupării Logosului a fost restabilirea omului și a lumii.*

Omul creat e de tot liber, care din cauza naivității sale (în nevinovăția din rai) a fost găsit ferecat de păcate, din aceeași robie a

voit Domnul din nou să-l mântuiască. În corp legat, o taină Dumnezeiască! învinse El (Logosul) șarpele și supuse pe tiranul sub puterea morții. Și la ce nimeni nu s'a putut aștepta: pe acel om, care, cu voia a rătăcit, care s'a înlănțuit în stricăciune, prezintă pe acela ca mântuit și cu mâinile descătuseate. O, misterioasă minune! Domnul s'a plecat (spre moarte), și a înviat omul; și cel alungat din rai primește ca înaltul preț al ascultării, iarăși cerul. De aceea mi se pare că pogorându-se însuși Logosul din cer, nu trebuie să mai umblăm după învățături omenești la Atena și alte părți din Grecia, ba și mai departe, în părțile ionice și acolo să ne ocupăm cu diferite scrutări.

De vreme ce, Acela ni-a fost nouă Învățător, care toate a plinit prin sfințele Lui lucrări prin creare, prin mântuire, făcător de bine, prin darea legii, prin profeții și instrucțiune *dacă acel Învățător, le-ar vesti astăzi toate acestea*, atunci toate acestea sunt astăzi efectuate prin Logos la Atena și Helas“. (Coh. ad gent. c. 11).

Logosul intrupat om, nu e numai Învățătorul lumii, ci mijlocitorul legământului, împăciuitorul, Mântuitorul nostru, Logosul isvorul dăruitor de viață al păcii, care s'a vărsat peste fața a toată lumea, prin Acela, pentru că să putem rosti cuvântul: toată lumea a devenit o niare de bogății (haruri)“. (L. c. aseamănă în-deosebi minunatul epilog al „Paedagogului“. (III. 12.)

5. *Cu asemenea spirație laudă Clement și Biserica lui Hristos.*

Biserica catolică, e cea apostolică, mai veche decât orice erezie, unică, adevărată, pururea fiitoare. „Ea întrece pe toate celelalte și nimic nu i se poate ei asemăna“. (Strom. VII. 16, 17).

Ea e ajutătoarea noastră întru mântuire, care trăește în toți vecii“. (Paedag. I. 5).

Ea e „mireasa lui Hristos“, „Fecioara și mama noastră“. (Strom. IV. 26.) „Mama cheamă fiii la sine și noi căutăm pe mama noastră Biserica“. (Paedag. I. 5.) Clement răpit de admirațiunea mistică a naturii și de tainica activitate a Bisericii, esciamă: „O, misterioasă minune! Unul este Tatăl al totului, Unul și Logosul al totului, și Unul Sfântul Duh și Dânsul e pretutindeni de față. Și este o singură Maria Fecioară pe care cu bucurie o numesc: Lapte nu are această mamă, fiindcă Ea nu e femeie. Dânsa este deodată Fecioară și Mamă: neslăbită și nesticată ca Fecioară, totuși iubitoare ca Mamă. Și Dânsa cheamă pe fiii săi la Sine și-i nutrește cu lapte ceresc, cu pruncul

devenit Logos.

Deaceea (n'a avut de la Sine) lapte, pentru că laptele a fost acesta, frumosul prunc al Ei, corpul lui Hristos, care cu Logosul hrănește nou născuta omenire. Aceasta a născut pe Domnul. Dânsul însuși s'a înfășurat cu scutece, cu scump sângele Său. O, sfântă naștere! O, sfinte scutece! Logosul e pentru prunc toate, Tată, Mamă, Crescător, nutritor. „Măncați corpul meu“, zice El, și „beți sângele meu“. (Ioan VI. 53) Aceasta așa numita mâncare ni-o dăruiește nouă Domnul; Dânsul ni tinde aci corpul Său, își varsă sângele Său și nimic nu se detrage din creșterea pruncilor. O, minunat mister!“ (Paedag. I. c. 6).

Clement mărturisește și cele trei trepte ale ierarhiei: „Că și aici în Biserică sunt trepte, acelea a episcopilor, preoților și diaconilor, imitațiunii precum socotesc cu, de gloria îngerilor.“ (Strom. VI. 13).

Înainte-stătătorii Bisericii se introduc în demnitatea lor prin impunerea mânilor, (hirotonire)„. (Paedag. III. 12).

6. *Necesitatea Harului.*

a) *Al iluminării.* „Mântuitorul este celce prin Dumnezeu Său Cuvânt, acel întunerec al necunoștinței, ce prin purtarea păcătoasă s'a înstăpânit și de ochii sufletului s'a spăimântat, va restabili iarăș acea minunată stare de a cunoaște bine pe Dumnezeu și pe om“. Dânsul este, care într'adevăr ne arată, cum trebuie noi înșine să ne cunoaștem; Dânsul este celce ne revelează pe Tatăl a toate“. (Strom. VI. 5. 6; V. 18).

(Urmează)

Legea

pentru înființarea Serviciului Social.

Cunoaștem cu toți măsurile luate din îndemn Regal încă acum 5 ani prin înființarea Echipelor Regale cari au dezvoltat în unele din satele noastre o laudabilă acțiune de înviore și de progres omilateral.

Anul acesta, prin legea Serviciului Social planul inițial a prins consistență, s'a cristalizat dându-ne o formă definitivă și sistematică a muncii pentru înaintarea satelor noastre.

In cele următoare vom publica legea pentru înființarea Serviciului Social, precum și extrase din Regulamentul pentru organizarea și funcționarea acestui serviciu, după cari vom încerca să conturăm modalitatea de cooperare a Bisericii cu organele sale, preoții, în vederea rezultatului dorit în comun de Bise-

rică și Stat și vizat de această lege: ridicarea satelor!

CAPITOLUL I

Atribuțiile Serviciului Social.

Art. 1. — Pentru munca de ridicare a satelor și orașelor se înființează o instituție autonomă numită Serviciul Social.

Accastă instituție are de scop:

a) A pregăti și conduce tineretul de ambe sexe, absolvenții din toate categoriile de școli, în munca de reorganizare a satelor, înțeleasă ca o obligațiune cetățenească și națională;

b) A crea, în acest scop, ca organ de execuție al său, Căminul Cultural, cu menirea de a conduce vieța satului, prin conlucrarea locuitorilor în interesul obștesc, și prin coordonarea și unificarea activităților depuse în sat de autorități și de inițiative particulare;

c) A organiza și conduce opera de cunoaștere a țării prin cercetări monografice, care vor forma temelia lucrărilor Serviciului Social;

d) A organiza școli pentru educarea sătenilor și orașenilor în vederea activității Căminelor Culturale și școli pentru pregătirea tinerilor chemați la Serviciul Social.

CAPITOLUL II

Conducere și Administrare.

Art. 2. — Conducerea și administrarea Serviciului Social este încredințată unui Consiliu Superior de Indrumare și unui Comitet Permanent.

Art. 3. — Consiliul Superior de Indrumare hotărăște directivele generale ale Serviciului Social și coordonarea activității ministerelor, serviciilor publice și societăților culturale.

El stă sub înalta președinție a M. S. Regelui și este alcătuit din următorii membri:

1. Președintele Consiliului de Miniștri.
2. Ministrul de Interne.
3. Ministrul Educației Naționale.
4. Ministrul Cultelor și Artelor.
5. Ministrul Sănătății.
6. Ministrul Agriculturii și Domeniilor.
7. Ministrul Economiei Naționale.
8. Ministrul Muncii.
9. Ministrul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor.
10. Ministrul Finanțelor.
11. Ministrul Apărării Naționale.
12. Președintele Serviciului Social.
13. Comandantul Străzii Țării.
14. Subsecretarul de Stat al Propagandei.

15. Președintele Asociațiunii pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român („Astra“) din Transilvania.

16. Directorul general al Fundației Culturale Regale „Principele Carol“.

17. Administratorul Casei Școalelor.

18. Inspectorul general al Pregătirii Premilitare.

19. Inspectorul general al Muncii de Folos Obștesc.

20. Un secretar dintre directorii Fundației Culturale Regale „Principele Carol“.

Art. 4. — Organul de conducere și administrare al Serviciului Social este un comitet permanent, numit prin înalt decret regal, compus dintr'un președinte și doi membri, dintre care unul desemnat dintre membrii Asociațiunii pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român („Astra“) din Transilvania.

Președintele comitetului permanent de conducere și administrare este inamovibil și are rangul și atribuțiile unui ministru de Stat; el este conducătorul efectiv al instituției titlul de președinte al Serviciului Social.

Președintele Serviciului Social va fi convocat să ia parte la ședințele Consiliului de Miniștri, ori de câte ori vor fi aduse în discuție chestiuni privitoare la Serviciul Social.

(Urmează)

Ș T I R I

Alegerea noului patriarh. Majestatea Sa Regele Carol II a semnat Mesajul Regal cu care convoacă înaltul colegiul electoral în vederea alegerii de patriarh pe ziua de 30 Iunie a. c. Pe patriarh îl vor alege: membrii congresului național-bisericesc, parlamentarii ortodoksi și membrii adunării eparhiale a arhiepiscopiei București.

Parastas pentru Patriarhul Miron. Eri s'a săvârșit în biserica noastră catedrală parastas pentru fericitul Patriarh Miron. Parastatul a fost oficiat de un sobor de 5 preoți, iar corul studenților teologi a dat răspunsurile.

Mari serbări în Buchin. Dumineca trecută s'au desfășurat înălțătoare serbări în comuna Buchin. Anume, s'a sfințit monumentul eroilor și steagul premilitarilor din comună. La serbări au participat: pâr. Dr. Zeno Munteanu directorul Academiei noastre teologice, protodiaconul Teodor Roșca, dl. colonel Panait Boitan prefectul județului Severin și lt. colonel G. Cernău, comandantul organizațiilor premilitare din județul Severin. Sfânta liturghie s'a oficiat de soborul preoților. Dr. Zeno Munteanu, Victor Suru din Cârpa și protodiaconul Teodor Roșca. Răspunsurile liturgice le-a dat Corul studenților teologi din Caransebeș condus de profesorul C. Vladu. În biserică a predicat pâr. Zeno Mun-

teanu, iar la monument lt. col. Cernău. Populația satului și îndeosebi văduvele din războiul mondial, orfanii celor căzuți — părinții și frații lor au simțit mângâiere seufletească văzând reinviată memoria scumpilor lor dispăruți. Notăm cu laudă meritul învățătorului N. Căpăină din Buchin, la inițiativa căruia s'a ridicat frumosul monument dându-se prilej de înălțătoare serbări în această comună a noastră, săracă dela munte.

Au trecut la ortodoxie. La sărbătoarea sfinților mari împărați Constantin și Elena a trecut la biserica noastră ortodoxă Dr. Adalbert Fonyo, medic de circumscripție din Gavojdia și soția Ghizela. Nou botezatul este un medic cu bună reputație și un suflet de elită, care a alinat multe dureri în familiile sărace cu bolnavi în casă. Botezul l-au săvârșit preoții noștri din Gavojdia. A. Marta și Adrian Groza, dând neofților numele de Alexandru — Constantin și Elena — Natalia. Nași au fost dl. și d-na N. Georgescu medic-primar în Ploești. Dorim ca darul sfântului botez să înmulțească și stimuleze bunele porniri din inima familiei Fonyo, cu un rol social și românesc pe care Biserica noastră îl propovăduiește și binecuvântă!

Parastas. Duminecă s'a săvârșit în catedrala noastră parastas pentru căpitanul aviator Alexandru Damșescu, fiu de învățător din Valișoara dela moartea căruia se împlinște acum anul.

Judecătoria mixta Caransebeș, secția c. f.

Nr. 2476/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urm. Dr. Gheorghe Ianculovici dom. în Caransebeș contra urmăritei Sofia Martin Căpușa născ. Gabor dom. în Caransebeș, la cererea urmăritorului, judecătoria ordonă licitațiune execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) Nr. c. f. 1452 Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 719 Grădina în Intravilan de 200 stp. Nr. top. 720 Casa Nr. 519 în Intravilan de 214 stp. prețul de strigare de 98.000 lei; și imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 1453 a comunei Caransebeș Nr. de ord. A. + 2 Nr. top. 4659/2 Arabil în Câmpu Roșului de 1097 stp. prețul de strigare de 2136 lei, pentru încasarea creanței de 20.000 lei, capital, interese 5 $\frac{1}{2}$ % dela 6 Octombrie 1938 și cheltuieli de 376 lei fixate, acum pentru cererea de licitațiune; precum și pentru încasarea creanței de 181.056 lei capital, interese de 3% dela 15 Mai 1936, lei 4764 spese stabilite și 2168 lei spese pentru cererea de licitație firmei Băncii Bănățene Unite cu sediul în Timișoara. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe **ziua de 1 Iulie 1939 ora 9 a. m.** în localul oficial al cărții funduare.

Caransebeș, la 2 Noembrie 1938.

Judecător **Leo Pető.**

Dir. c. f. **D. Lăzărel.**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

Icoane mari

aplicate pe carton

mărimea 25/35 cm.

(se folosesc ca prăznicar)

se află spre vânzare la
Librăria Diecezană
cu prețul de:

35 Lei.

Spovedania și Duhovnicia

de Pr. PETRE VINTILESCU.

DECANUL FACULTĂȚII DE TEOLOGIE BUCUREȘTI.

Au sosit și se află de vânzare
la Librăria noastră Diecezană:

MOLITFELNICE

și

Dumnezeeștile Liturghii

(LITURGHIER) — ediția nouă.

Mașini de scris

se pot procura prin
Librăria Diecezană.

Kappel Portativ Lei 8.500

Kappel Standard (de birou) „ 19.000

Proprietatea
Consiliului eparhiei
ortodoxe române a
Caransebeșului.

Vila Doboșan

din Băile Erculane.

Otel cu bun renume, aproape de centru.

Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt pe
lângă prețuri moderate.

Regiune romantică de o frumusețe rară.

Vila, în fiecare an, stă la dispoziția oaspeților
dela începutul lunii Mai până la sfârșitul
lunii Octomvrie.

INFORMAȚIUNI DĂ:

Administrația Vilei Doboșan în Băile Erculane.